

Felelős szerkesztő:
Dr.
SALACZ ELEMÉR
Szerkesztőség:
I. ker. BELICEY-UT.
9. SZ.

SZARVASI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 120 k.
Negyedévre 30 k.
Egyes szám 2 k.
Kiadóhivatal:
I. K. BELICEY
UT 9. SZÁM.

Laptulajdonos: a Szarvasi Kisgazdák és Földmüvesek Pártköre

Felelős kiadó: Gulyás Pál.

Megjelenik minden Pénteken reggel.

Földmunkások

A nemzetgyűlésen szóba került a mezőgazdasági földmunkások ügye. Szükség volt egyszer már felelni azokra a frivol nyelvöltögetésekre, melyekkel a kimaradt Fenyő Miksák és Jászai Samuk illetik a nemzetgyűlést, mikor folyton azt orrhangolják, hogy a keresztény nemzetgyűlés nem hivatalos arra, hogy a munkáskérdéssel foglalkozzék. Meg kellett mondani, hogy ép ez a nemzetgyűlés az, mely a legszélesebb választói jog alapján gyűlt össze s így leginkább képviseli a munkásságot is. De ettől eltekintve is, kétségtelen, hogy helyes közgazdasági politikát a munkáskérdések megoldása nélkül érvényesíteni nem lehet.

A magyar munkás, és különösen a mezőgazdasági és földmunkás a világon az angol után a legintelligensebb, legkitartóbb s legtöbbet termelő munkás. Ennek ártott a bolsevizmus többet, mint bármely társadalmi osztálynak, mert tönkre tette munkalehetőségeit s egy rettenetes csalódásnak tette áldozatává. Dicséretére legyen mondva, hamar felocsudott levertségéből, mert mielőtt megindult az összeomlásból a kibontakozás, azonnal odasietett a szerszámjához és dolgozott. Nem dologkerülő a magyar mezőgazdasági és földmunkás, hanem csak ilyenre szeretnék tenni azok a titkos erők, amelyek a keresztény irányzat megbuktatására még attól sem riadnak vissza, hogy a munkások munkakedvét aknamunkájukkal elvegyék.

A mezőgazdasági és földmunkásság dolgozik országszerte. Része van a magyar pénz javításában. Munkakedvét s dolgos hazaszeretetét azzal kell viszonzni, hogy nemzetgyűlés, kormány és társadalom siessen segítségükre minden módon. Még áldozatok árán is elő kell mozdítani a magyar mezőgazdasági és földmunkások védelmét az aratási és cséplési munkáalkalmaknál.

A mezőgazdasági munkásbiztosítást ki kell terjeszteni, de nem az ipariakkal összekötve, hanem elkülönítve. Az egyeztető bíróságok intézményét honosítsuk meg, hogy a munkások igazságukat megtalálják, meg ha a legnagyobb hatalommal állnak is szemben. A vasut adjon kedvezményt a messze munkára utazó csoportoknak.

Nem a Jászai Samuké a magyar mezőgazdasági és földmunkások, hanem a magyarságé. Nincs keresztényebb rétege a nemzetnek, mint ez, mert kaszához, ekeszarvához, és ku-

bikos lapáthoz csak keresztények nyulnak. Ne engedjük ezt a szinmagyar tömeget kisajátítani a Samuknak, a kik megint csak addig hizelegnek nekik, míg a hátukon a hatalomra jutva, rabszolgáikká nem teszik őket — mint a komün alatt.

Június 30-án megszűnik a közlelmzésügyi miniszterium.

A közlelmzésügyi miniszterium elvben már elhatározott megszüntetésének időpontját a minisztertanács f. évi június hó 30-ik napjában állapította meg. Az idevonatkozó kormányrendeletek a legközelebbi napokban megfognak jelenni, amelynek értelmében a liszt, a gabona, a tej, valamint az ellátatlanságról való gondoskodás a földmívelésügyi miniszter hatáskörébe mennek át. Minthogy azonban még rendkívül nagy horderejű ügyek maradnak hátra a miniszteriumban, a melyeket a köz érdekében feltétlenül rendezni kell, a minisztertanács e célra néhány tisztviselőt rendelt ki, akik az egész anyagot lebonyolítják.

Huszonhat milliárd az állam kiadása.

Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter pénzügyminiszterségének első félévi fordulóján, június 16-án terjeszti a jövő évi költségvetést a nemzetgyűlés elé.

A régi szokástól eltérően ezúttal csak a főösszeállítást terjeszti a pénzügyminiszter a nemzetgyűlés elé.

A kiadások összege 26—27 milliárd. A vagyonváltság tételei még nem szerepelnek a költségvetésben, ellenben az adóbevételek már az új adótörvények és a felemelt adótételek alapján kerültek a költségvetésbe.

A deficit fedezéséről még nem történt döntés, de valószínű, hogy fedezete azzal a pénzügyi művelettel kapcsolatosan fog történni, a melyet a pénzügyminiszter valószínűleg egy nagyobb kölcsön kibocsátásával fog az állampénzügyek rendezése végett lebonyolítani.

Többen főlészolalnak Magyarország mellett a Francia Kamarában.

A francia kamara csak hosszabb vita után fogja ratifikálni a trianoni békeszerződést. Eddig öt képviselő jelentette be felszólalását és többen kijelentették, hogy szintén feliratkoznak, hogy Magyarország igazsága mellett szót emeljenek. A vita folyamán szóba került Ausztria jelenlegi helyzete, amely szükségessé teszi a franci kamara újabb állásfoglalását Nyugat-Magyarország odaitélése tárgyában. Francia politikai körökben elítélik az osztrákok jelenlegi állásfoglalását és meg vannak győződve róla, hogy Magyarország nem okozta a háborút és nem tekinthető Franciaország ellenségének.

Pártélet.

Választmányi ülés. A szarvasi kisgazdák és földmüvesek pártköre f. hó 12-én, vasárnap délelőtt 10 órakor rendes választmányi ülést tart.

H I R E K.

— **Bérmálás.** Gróf Széchenyi Miklós nagyváradi püspök Szarvason vasárnap osztotta ki a bérmálás szentségét. Ezt megelőzőleg szombaton délután 6 órakor a parochia előtt a hívek és a bérmálandók üdvözölték, majd az „occe sacerdos magnus...” hangjai mellett a templomba vonult, hol áldást osztott. Ezután a plébánián a tisztelgő küldöttségeket fogadta. 9 órakor fényes papi segédlettel szent misét celebrált, mely alatt a műkedvelőkből alakult templomi énekharos zenekar adott elő egyházi énekeket. Mire után kezdetét vette a bérmálás, mely a déli órákig tartott. A püspök másnap elutazott Szarvasról, miután megelőzőleg, szombaton délelőtt Szentandráson osztotta ki a szentséget.

— **Pályázat.** A pénzügyminiszter pályázatot hirdet főnöki állásra valamennyi állampénztárnál. Szarvason 3 pénztári tisztviselői és 1 irodakezelő tisztviselői állásra van pályázat hirdetve.

— **Lesz gőzfürdők.** Közegészségi és köztisztasági szempontból rég nélkülözött intézményhez fogunk jutni ismét a közeljövőben. Fürdők agilis bérlője, Konrad János ugyanis már tárgyalásokat folytat egyes szénkereskedőkkel a gőzfürdő üzembehelyezéséhez szükséges szén biztosítása iránt. Amennyiben e tárgyalások eredményre vezetnek, úgy a gőzfürdő augusztusban vagy szeptemberben meg fog nyílni.

— **Utcáink, mint közlegelő.** Amíg a fórumon arról tanácskoznak, hogy községünk városi rangra emeltessék, addig a külföldi jóságok sokkal eredményesebben működnek közre abban, hogy községünk teljesen falusi nivóra süllyedjen, miután utcáinkat valósággal közlegelőkké alakítják át. Jelent ugyan meg ezt tiltó valami rendelet, de hát ez is csak ama rendeletek számát szaporítja, amelyek arra jók, hogy senki fittyet se adjon rájuk, holott pedig tényleg nem szükséges állatállományunk nagyságát az utcán való legeltetésükkel demonstrálni. Ha már meghozták azt a rendeletet, tessék annak — ha kell, szigorú büntetéssel is — érvényt szerezni. Ne legyünk már minden téren mucsai állapotok zászlóvivői.

— **Halálozás.** Tolnay Ilonka okl. tanítónő f. hó 3-án, délután 4 órakor rövid, de rendkívül munkás életének 21-ik évében Ócsadön elhunyt.

— **Mi lesz rendőrségünkkel?** A hivatalos lap közlése nyomán már régebben hírt adtunk arról, hogy Szarvason államrendőrség nem lesz. Ennek folyományaként arra gondoltunk, hogy a község most már sürgősen intézkedni fog a végett, hogy rendőrségünk a község területi és lélekszámbeli nagyságának megfelelő létszámra emeltessék. Mert a legnagyobb abszurdum, hogy ilyen nagy községben a rendőrség összesen 3—4 tagból álljon.

— **Villanyvilágításunk.** Ugy tudjuk, hogy július 1-től a községnek módjában lesz villanyvilágításunkra vonatkozólag Mezőtural új megállapodásra lépni. Ennek kapcsán bátorkodunk az előljáróság figyelmét felhívni arra, hogy egész sereg utcánk van, amelyekben egyetlen villanykörte sincs, már pedig ezeknek az utcáknak a lakosai is éppen úgy fizetik a közvilágítási adót, mint pl. a főutca lakói és ezért joggal igényt tarthatnak arra, hogy ahol ezelőtt volt villanykörte, de az idők folyamán valamely okból elpusztult, az most mindenütt pótolassék, annál is inkább, mert ősz és tél idején a közbiztonság szempontjából közérdek is, hogy utcáinkon ne a koromsötétség uralkodjon.

— **Megindulnak a közmunkák.** A gazdasági válság kapcsán előállott nagyfokú munkanélküliség enyhítése céljából a keresztényszocialista szakszervezetek mozgalmat indítottak s követelték a közmunkák megindítását. Értesülésünk szerint a tervezett közmunkák megindítása körüli akció megbeszélése céljából a napokban a földművelésügyi és kereskedelemügyi miniszteri kiküldöttek, továbbá a keresztényszocialista szakszervezetek vezetői, valamint néhány munkaadó bevonásával értekezlet lesz előreláthatóan a kereskedelmi miniszteriumban. Az értekezleten különösen azt a kérdést fogják eldönteni, hogy milyen munkák azok, amelyek minél több embernek nyújtanak kenyérkereső forrást és a meglévő nyersanyagok felhasználásával azonnal meg lehet indítani.

— **Régi magyar hiba.** A népjóléti miniszteriumnak tudvalevőleg az volt a terve, hogy a fürdőhelyekről kiszorult köztisztviselők, továbbá főiskolai hallgatók egy részét falun helyezze el a nagybirtokosoknál vagy a kisgazdáknál. Ez a terv azonban a népjóléti miniszterium nyilatkozata szerint főleg a közigazgatási halóságok közömbössége miatt eredménytelen maradt és mindössze két kisgazda és egy nagybirtokos jelentkezett, hogy fedelelet ad a nyári hónapokban egy-egy köztisztviselőnek. A szégyenletes kudarcnak nem a falu az oka, hanem egy régi magyar hiba, a szerveztlenség. Azt hihetjük még igen magas helyen is, hogy elég aihangos, hazafias plakátok kibocsátása, esetleg egy-két hírlapi közlemény megírása — úgy: hivatalos „szivtépő” mondatokban és a vidékről különvonalokkal fog felrohanni a „jau vidék”. De a „jau vidék” a füle botját sem mozgatta meg — azt bizony meg kell mozdítani.

— **Elkészült a gabonarendelelet.** A gabona szabadforgalmáról szóló rendelet tervezete már elkészült. A tervezet szerint az idej gabonatermésből élelmezési célokra mindenki szabadon vásárolhat gabonát, de csak annyit, amennyi neki és hozzátartozóinak a jövő ellátási évre szükséges. Ipari célokra is szabad vásárolni, ennek mennyiségét azonban a közlelmezési miniszter állapítja meg. A belföldi forgalomban nem kell szállítási igazolvány, a határszéli forgalomban az igazolványkényszer továbbra is érvényben marad. Az ellátatlanok fejkvótáját későbbi rendelettel fogják megállapítani.

— **Az ingatlanok vagyonválságáról** szóló törvényjavaslat, a pénzügyminiszter nyilatkozata szerint, nemsokára a nemzetgyűlés elé kerül. Kijelentette a pénzügyminiszter, hogy a gazdaközönségnek nincs oka az idegességre. Alkalmat fog adni a gazdasági érdekképviseleteknek, hogy kifogásaikat és indítványait a javaslatra vonatkozólag megtegyék. Minden olyan indítványhoz hozzájárul, amely nem ellenkezik a javaslat alapelveivel. A gazdatársadalom a többi társadalmi osztályokkal az egyenlő teherviselés alapján vesz részt a közterhekben. A gazdák érdeke, mondotta, hogy minél előbb átessenek ezeken a terheken, mert jobb az adót olcsópénzben leróni, mint javuló pénzben. A háborus vagyonok válságára vonatkozó javaslatot két hét múlva szintén a nemzetgyűlés elé terjeszti.

— **T. olvasóink** szives figyelmét felhívjuk a lapunkban megjelent „Fehér Kereszt” drogéria hirdelésére.

— **Dohányhiány.** A háboru alatt és óta Szarvason állandóan a legnagyobb dohányhiány van. Annál különösebb ez, mert a szomszédos nagyközségek dohány nagyárudái az utóbbi időkben állandóan el tudják a füstölő publikumot trafikálással látni, míg Szarvason valóságos sátoros ünnepszámba megy, ha a közönségesebb dohányfajtákhoz hozzá lehet jutni. Ezzel kapcsolatban önkéntelenül is fel kell vetnünk azt a kérdést, hogy ez a trafikmizéria nem-e áll összefüggésben azzal, hogy a szarvasi dohány nagyáruda és különlegességi trafik engedélyezési s illetve kiadási aktáin már hónapok óta ülnek a m. kir. pénzügyminiszteriumban, akárcsak az italmérési engedélyek iránti kérvényeken a gyulai pénzügyigazgatóságnál. Ez a késedelmes eljárás pedig nem tesz fényes bizonyosságot az említett hivatalok humanus érzéke mellett sem. Mert tudvalevő, hogy ezekre a jogokra első sorban a rokantaknak, hadiözvegyeknek és árváknak van igényjogosultsága, akik a levegőből valóban nem élhetnek meg.

— **A tej szabad forgalma.** A miniszterelnök a tehéntej, valamint a tehéntejtermékek készítését s illetve forgalmát, bizonyos korlátozásokkal, az ország egész területén szabaddá tette.

MINDEN JÓ

... ÜZLETEMBER ...

a „SZARVASI UJSÁG”-BAN hirdeti!

... Hirdetések felvételnek özv.

Csaszvan Györgyné könyvnyomdájában Belicey-ut 9. szám.

— **Negyszáz vagon menekült az erdélyi határállomásokon.** A megszállott területek határállomásain — hogy a nem kívánatos elemek és azok, kiknek a megszállott területen megélhetésük van, az országba ne tóduljanak be — tudvalevőleg egy bizottság vizsgálja felül a menekülteket. Az oláhok legutóbb a bizottság által visszatartott nem kívánatos elemeket a határállomáson nem engedik vissza. Retorzióképpen a magyar hatóságok sem veszik át addig a kiutasítottakat, míg az oláhok ezeket nem engedik vissza. Így Kürtösön és Sofronyán 400 vagon menekült torlódott össze, úgy hogy körülbelül 400 menekült család vár bebocsátásra.

— **Hogy kell az új időt számítani?** Junius hó 1-ével a vasutakon a huszonnegyórás időszámítás lépett életbe. Az órák számítása éjfél után 1 órakor kezdődik és másnap éjfél 24 órakor végződik. Az eddigi szokástól eltérőleg tehát déli 12 óra után folytatódólagosan nevezzük az órákat, így: 13, 14, 15 stb. óra. Hogy az első napokban is könnyen megtudjuk mondani az új órát, nem kell egyebet tennünk, mint a déli 12 óra utáni órákhoz hozzáadni 12-öt. Így megkapjuk az új számot. Pl. a régi szerint délután 3 óra van, ehhez hozzáadunk 12-öt, tehát 15 óra van, esti 8 óra van a régi szerint, ehhez hozzáadunk 12-öt, tehát esti 20 óra van és így tovább. Ha pedig halljuk, hogy például egy vonat esti 19 órakor indul és hirtelenében nem tudunk tájékozódni, egyszerűen levonunk belőle 12-öt és mindjárt tudjuk, hogy esti 7 óra van a régi időszámítás szerint. Egyébként néhány nap alatt mindenki meg fogja tanulni az új időszámítást, zsebóráinkat pedig tartjuk meg, főnti műveletekkel használjuk ezután is. Ha pedig azt akarjuk, hogy rajta legyen az új számsor is, festessük az óralapra és jegyezzük meg, hogy a felső (rég) számsor érvényes éjfél utántól déli 12 óráig, az alsó (új) számsor pedig déli 12 órától éjfélig.

— **Különös menykőcsapás.** Sontarlier károskában egy favágó, aki éppen hazafelé tartott, egyszerre csak azt vette észre, hogy hóna alatt szorongatott baltája messzire kiröpült, őt magát pedig földhöz sújtotta valami titokzatos erő. Nagyobb baja nem történt. A legkülönösebb az, hogy sem vilámlás, sem dörgés nem kísérte a tűneményt.

— **Megint kísért a keleti marhavész.** Azt hittük már, hogy elmúlt a keleti marhavész, mely ahol előfordul, az állatállomány 98 százalékát feltétlenül elpusztítja. — Lengyelország nyugati részeiben, valamint az oláh uralom alá került Bukovinában újból fellépett és nagy erővel pusztít ez a veszedelmes járvány, mely már Máramarosvármegye területére is átharapódzott. A hatóság éber figyelemmel örködik, hogy a határon esetleg átcsempészett állatok meg ne fertőzzék a mi jószágállományunkat, mert ez katasztrófális veszedelmet hozna ránk.

— **Uj amerikai ruhaakció.** Az American Rylie Adminisztration budapesti fiókja, amelynek vezetője a szakavatott Mr. C. G. Bowden, új jótékonyági akciót indít. Ezutal nagy, nemcsak Budapestre, hanem az egész vidékre kiterjedő ruha akcióról van szó, szegénysorsu, 3—14 éves gyermekek javára, akiket meleg ruhával, cipővel, harisnyával látnának el a tél hidege ellen védekezésül. Ennek az egész országra kiterjedő emberbaráti akciónak költségeit az American Relief Administration alapjaiból fedezik. Értesülések szerint Budapestre néhány nap előtt 120.000 méter elsőrendű anyagból készült szövet, s ugyancsak a legkiválóbb 50.000 pár cipő és 100.000 pár harisnya érkezett. A szükséges hozzávalók szintén mind rendelkezésre állanak az American Relief Administrationnak. A kiosztást ez év őszén kezdik meg.

— **Egy angol lap gazdasági értelme.** A Daily Telegraph című londoni ujság, melyet igazán nem lehet „kurzus” befolyással vádolni, igen érdekes fejtegetéseket közöl Magyarország európai hivatásáról. Az angol lap egyik legutóbbi számában Hegedűs Lóránt pénzügyi programjával foglalkozik, ennek részleteit ismerteti a pénzügyminiszterrel való beszélgetések alapján s konkluzióképpen felveti a fogas kérdést, vajjon „a pénzügy — ugymond — vagy a mezőgazdaság fontosabb-e a mai Magyarország helyzetében”. A cikkíró magát Hegedűst hívja segítségül a kérdés eldöntésénél és arra hivatkozik, hogy a pénzügyminiszter azt mondta neki, hogy minden reggel nem az árfolyam táblázatot, hanem az időjárás figyelő pénzügyi tervei sikere érdekében. Ebből arra a következtetésre jut az angol közgazdász, hogy Magyarországot nagy területeinek elvesztése után csakis a mezőgazdaság lesz képes megmenteni. Bizonyos, hogy nekünk magyaroknak az volt egyik legnagyobb hibánk, hogy csak jó későn ismertük fel azoknak a teendőknél a szükségszerűségét, a melyet a külföldön már jóval előbb figyelmünkbe ajánlottak. A régi liberális időkben nem volt könnyű megtalálni a magyarság biztos konszolidálásának irányát, mert igen éles szem és nagy koncepció kellett ahhoz, hogy valaki a liberális gazdasági jogrend keretében megtalálja a mi jövőnk helyes útját. Annál feltűnőbb, hogy még ma, a kommunizmus tápasztalatai után is a külföldnek kell felhívni a figyelmet arra, hogy agrárország vagyunk és itt az ideje végre annak, hogy a bankokrácia tultengése után a mezőgazdaság fejlesztése érdekében tegyünk eredményes lépéseket.

— **Akik jóba vannak.** Az emlékeztetes vérmézői gazdaggyűlés óta a falusi porták estéli pipázgatását a pesti élmények meséi édesítik meg, amikor a kiskert lócáján összegyűlnek az öregek, hogy a fáradságot főlészárítsa üstökük a szél.

Gábris bátya is agyarára fogta a selmecit, aztán kiült. Agnes komaasszony éppen arra ment, hát melléje telepedett.

— **Oszt mit is csináltak kentek ott Budán?** — kérdezte immár vagy tizedszer az asszony. Mert hát minden este jól esett újból hallani a nagy parádé történetét, aminő még nem volt ezen a sárgolyóbison.

De Gábris bátya már megunt az örökös faggatást, éppen azért kurtán felelt:

— Mondtam már: kibékültünk a pestyi néppel.

— **Hogy, hogy!** — sóhajtozozott a másik.

— **Oszt jóba is vannak máni velők?**

— **Jóba hát!** — dörmögött az öreg.

— **Hogy rázza ki őket a harmadnapos hideg!**

— **Cukorárak.** A magyar kir. közlelmezési miniszterium 30163/1921. III. a. sz. rendelete értelmében a fehér kristálycukor kereskedői ára 89 kor, a kockacukoré 95 kor. A cukornak ezen az áron felül való eladása árdrágítást képez. Folyó évi június hó 1-től kezdve a fenti árakon felül még a külföldi származású cukor sem árusítható.

— **Felépített állatbetegség.** Békésszentandrás szörvényosan fellépett a ragadós száj- és körömfájás.

— **A só új ára.** A konyhasó ára 12 kor, 50 fillérben, a marhasó ára 9 kor, 50 fillérben állapított meg kilogrammonként. A papirzsacsokéért a kereskedő 1 kilogrammig 40 fillért, minden megkezdett kilogramm után ugyanennyit számíthat fel.

— **Olcsóbb lesz a dohány.** A pénzügyminiszter leiratban értesítette a pénzügyigazgatóságokat, hogy június 15-től a dohányárut 25-, a szivar- és szivarkaárut 50%-al csökkenti.

— **Háromszáz ember együttes öngyilkossága.** A Daily Telegraph című újság szerint a lengyel lapok különös öngyilkosságról közölnek híreket a tamboni kormányzás egyik nagy falujából. Háromszáznál több férfi, nő és gyermek gyűlt össze a fürdőházban, azután a kijáratot beszőgezték és meggyújtották a házat. Mindnyájan ott veszték a lángokban.

— **Olcsóbbodás helyett áremelkedés.** A textilkereskedők egyértelműleg elhatározták, hogy áruik árát a korona hanyatlása és a cseh szokolés dollár megdrágulása miatt 15–20 százalékkal felemelik.

— **„A legszebb asszonynak is elég egy férj.”** Ezt az axiomát Wisconsin állam Green Bay városának bírája hangoztatta egy ítéletében, a melylyel Wallace Schutz kapitánynak Trubeckoj hercegnővel kötött házasságát semmísnek nyilvánította. A hercegnő arról nevezetes, hogy Amerikában őt tartják a világ legszebb asszonyának. A háború alatt hivatásos ápolónő lett, a carizmus bukása után az amerikai vöröskereszthez került és ott ismerkedett meg Schutz kapitánnyal. A bírósági tárgyaláson megállapították, hogy a hercegnőnek már van egy férje Európában, a kitől még nem vált el. Miután pedig a greenbayi bíró szerint „a legszebb asszonynak is elég egy férj”, Schutz kapitánnyal kötött házassága semmis. Kétférfiség miatt le is tartóztatták volna a hercegnőt, ha az Egyesült-Államok területén tartózkodnék, azonban „a világ legszebb asszonya” most Canadában van, Montrealban, a hol megint mint ápolónő működik.

— **Tizenkétórás munkaidő Péterváron.** Az oroszországi Pétervár munkásai a hatalmas Potlow-műveknél — amint már jelentettük — fellázadtak a szovjet-kormányzat ellen. Ezért büntetésül 150 munkást agyonlőttek és egyben bevezették a 12 órás munkaidőt. Szomorúan érdekes a beküldött jelentés másik része is, amely szerint a krimi félsziget meghódítása után a vörös csapatok csak az első héten 8000 embert végeztek ki.

— **Fekete himlő a Felvidéken.** Néhány nappal ezelőtt Kassán, Aboson, Sároskislaván és a szepesmegyei Luciahegyen többen megbetegedtek fekete himlőben. A járványt valószínűleg Lengyelországból hurcolták be és bár eddig még nem lépett fel a Felvidéken járványszerűen, félt, hogy egyre nagyobb arányokat fog ölteni. A fekete ragály behurcolásának megakadályozására megtették az óvintézkedéseket.

— **Készülnek a vas huszfilléresek.** Ismeretes, hogy az annakidején készült huszmillió korona értékű vas huszfilléresek legnagyobb részét kicsempészték Cseh-Szlovákiába. A cseheknek azonban most már ilyen ércpénzekre nincsen szükségük, mert Körmöcbányán maguk veretnek ércpénzeket. Értesülésünk szerint nálunk is újra hozzáfogtak a vas huszfilléresek készítéséhez és már többmillió korona értékű áll rendelkezésre. Valószínűleg mára közel jövőben forgalomba hozzák.

Friss fagyalt és sütemény

naponta kapható a

Perczel-cukrászdában.

Az Erzsébet-ligeti Perczel-féle cukrászda f. hó 5-től minden vasárnap délután nyitva. 2—3

Egyház. Iskola.

* **Ifjúsági nap.** A tanfelügyelő valamennyi elemi és polgári iskola igazgatóját felhívta, hogy a közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében a szülők és egyéb társadalmi rétegek bevonásával „Magyar Jövő Ifjúsági Nap”-ot tartsanak. Ez ünnepek erkölcsi és anyagi eredményéről úgy a miniszternek, mint a Magyar Jövő vezetőségéhez jelentést kell tenni.

E felhívás következtében a szarvasi állami elemi iskola f. hó 12-én, vasárnap délután 3 órakor a főgimnázium tornacsarnokában „Magyar Jövő Ifjúsági Nap-ot” rendez. Belépődíj nincs. Önkéntes adományokat a hazafias célra köszönettel fogad és az érdeklődőket tisztelettel meghívja a tanítótestület.

* **„Kapisztrán János,” levelező-lap.** A m. kir. Hadtörténelmi Levéltár és Múzeum „Kapisztrán János” című történelmi lev. lap sokszorosítását és terjesztését tűzte ki céljái. Ennek következtében a tanfelügyelő az összes állami polgári iskolák igazgatóját felhívta, hogy a levelezőlapok megszerzésére, melyeknek darabonkénti ára 2 korona, a növendékeket hívja fel.

* **Új egyházmegyei főtanfelügyelő.** A nagyváradai r. kath. püspök Szirmai Árpád kanonokot egyházmegyei főtanfelügyelővé nevezte ki. Székhelye Gyula lesz.

Színészet.

(*) **Rip Van Winkle.** A romantikus régi jó operett nem keltett lelkesedést. A kedves melódiák B. Paxy Margit és Matolcsi Ajkáról kellemes reminiszentiákat váltottak ki. Mégis kevés taps volt a jutalom, noha Nyárai, Róna s a többiek is rászolgáltak. Vida Ilus tündér táncát persze honorálták.

(*) **A Faun.** Péntek Poór Miklós napja Turaival. A fantasztikus darabban mesés csillogtatták művészetüket. A többi szereplővel együtt teljes sikert arattak.

(*) **Az ezüst sirály.** Szombaton zajos sikert aratott, különösen a III. felvonás megjelölése: az új beilleszkedés Czirák Dániel kastélyával, Vida Ilus Szücs Lacival meleg ünneplésben részesült. Ilyen jó rendezésben a darabot még nem láttuk. Róna érdeme.

(*) **Csárdás királyné.** Vasárnap telt ház, kifogástalan előadás.

(*) **Az utolsó osók.** A modern dráma Cs. Spóner Ilonának, Poór, Turai és Tompa Irmának hozott nagyobb elismerést.

(*) **Sybill** kevés publikumot vonzott kedden. A kis conceptiójú darabban a legjobbak (Vida, Paxy, Szücs) sem bírtak kellően érvényesülni.

(*) **Szulamith.** Szerdán az első daljáték. A darab jól ismert. Paxy Margit, Matolcsi, Szücs, Vida éneke mesteri. A kiállítás Szarvason meglepő. A siker teljes. Mint halljuk a derék társulat több operával áll készen s legközelebb a Parasztecsületet hozza. (K.)

Jövő heti színházi műsor:

Hétfő: Legszebb kaland vigjáték, bérlet 17. Kedd: Pünkösdi rózsza, operett, bérlet 18. Szerda: Egy katona története, színmű, bérletszünet. Csütörtök: Cigányrófó, operett, bérlet 19. Péntek: Balga szűz, dráma, bérlet 20. Szombat, vasárnap: Marcsa katonája, operett, bérletszünet.

Előadások. Mulatságok.

** **Ünnepély.** A szarvasi ref. egyház 1921 évi június hó 12-én, vasárnap, templomépítési alapja javára ünnepélyt rendez. Az ünnepély a főgimn. tornacsarnokában fél 6 órakor kezdődik „vallásos délutánnal”. Este fél 9 órakor az Erzsébet ligetben társasvacsora, utánna a pavillonban táncmulatság. A társasvacsora 25 K. Alírási ívei az Ipartestület, Hangya-szöv. bolt, Árm.-társulat, Villanytelepi iroda helyiségében tétettek ki. Ez ünnepélyek iránt nagy a közönség érdeklődése. Értesülésünk szerint felekezeti különbség nélkül mindenkit szívesen lát a ref. egyház. A vacsorán résztvenni óhajtok legkésőbb szombaton 10 óráig jelentkezzenek valamely iv aláírása által.

Közgazdaság.

Megindul a gazdasági forgalom Amerikával. Az amerikai szenátus elfogadta Knox tavaslatát, amely hatályon kívül helyezi a volt osztrák-magyar monarchiával annak idején bekövetkezett hadiállapotot, miáltal Magyarország Amerikával újra békés viszonyba jut. A nagyfontosságú határozat azt is kimondja, hogy Amerika megkezdí a tárgyalásokat Ausztria és Magyarország kormányával és népeivel a kereskedelmi forgalom felvétele és a barátságos viszony kiépítése céljából.

A szőlőmoly elleni védekezés céljára a m. kir. dohányjövődék 60 százalékos nikotinszulfátot hoz forgalomba, melyek tüvege kicsiben 200 korona lesz. Az árusítás május 21-én kezdődött a dohánygyáraknál és a gazdasági és kertészeti egyesületeknél.

Az eddigi rézgalic- és mészkeverékekkel permetezett szőlők lombját eső után különösen hasznos, ha a szőlőfűrtőkkel együtt kénmájás rézgalicoldattal alaposan bepermetezzük. Ily módon a peronoszpóra és az oidium fellépését biztosan meggátoljuk, de ezenkívül a kénmájás rézgalicnak az a hatása is van, hogy a leveleken megmaradt régi, már hatását veszített permetet is újra hasznosítja, fölfrissíti, aktiválja olyképen, hogy a régi permetben levő rézvegyületet a föléje permetezett kénmáj nyomban rézkénné, tehát hatásos vegyületté alakítja át, ami a lombzat színének sötétzöldre való átváltozásáról ismerhető föl.

KONYHA

A hüvelyesek étkezési sajátosságai. A hüvelyesek, még pedig a bab, borsó, len-cse, igen sok fehérjét és cukrot tartalmaznak. Éppen ezért nagyon táplálók. Zsir azonban semmi sincs bennük. Ennélfogva hüvelyesekhez sült szalonát vagy bő zsirban piritott hagymát adjunk. Hus és hüvelyes együttes fogyasztása nagy pazarlás. Mert ez együtt anynyi fehérjét juttat a szervezetbe, amit az nem tud felszívni. S így a drága tápérték kárba megy. A hüvelyeseket kemény héj veszi körül. Ez nehezen emészthetővé teszi. Különösen öreg és beteg gyomruak nem bírják. Lehet vásárolni hámozott hüvelyeset is. De ennek már nincs az a nagy tápértéke, mint a hámozatlanoknak. Mert a fehérje közvetlenül a héjja alatt van. S a hámozásnál az a héjjal együtt eltávozik. Inkább használjunk hámozatlan hüvelyeset s megfőve törjük át szitán. Így a tápértéke változatlan.

A hüvelyeset pár órával előre be kell áztatni s az áztató vízben tegyük főni, így gyorsabban elkészül. Különben nagyon alkalmas hüvelyes főzésére a főzőláda. A hüvelyeset csak akkor sózzuk meg, ha megpuhult, mert különben kemény marad.

**Csonka Magyarország nem ország
Egész Magyarország menyország.**

Törvénykezés.

§. Nem kap az új bíró lakást. Lakás viszonyainkra szomorúan jellemző, hogy itt a járásbíróháznál legutóbb kinevezett új bíró sem tud lakást kapni. Sajnálatosabb ez annál inkább, mert az ez ügyben közbenjáró képviselőknél az igazságügyminiszter kijelentette, hogy kinevezése idejéig számában bíró, s hogy ez nem lehetséges, annak egyedüli oka a lakáshiány. Látszatra talán igaz is van, de az sem lehetetlen, hogy ha az illetékes hatóság kissé körültekintőbb nézné szét, lehetne e bajon segíteni. — Egy adattal szolgálhatunk is. Tudomásunk szerint dr. Wieland Sándor nyugalmába helyezett főszolgabírónak a főszolgabírói lakásból már május 31-én ki kellett volna költözni. Ha a h. főszolgabírónak a lakásra szüksége nincs, úgy nem kétkedünk benne, hogy belátva azt, miszerint sokkalta inkább van szükségünk egy működő kír. járásbíróra, — aki jelenleg waggonban lakik — mint egy nyugalmazott főszolgabíróra, átengedné, legalább ideiglenesen e lakást, annyival is inkább, mert ellenkező esetben az új bíró állását sem foglalhatja el, s így bíróságunknál továbbra is csak egy bíró lesz, ami a jogkezes közönségre óriási hátránnyal jár.

Bogányosarnok.

A granadai rózsá.

Írta: Jean Rameau

(22)

A trappista egy hosszú, márványlemezekkel kirakott csarnokban maradt el eddigi vezetőjétől. A butorzat tölgyfából készült és nagyon régi lehetett, a székek magasak voltak és bőrrel kipárnázva. Lázár szíve úgy dobogott, mintha ketté akarna hasadni, de csakhamar vége szakadt a bizonytalanságnak, mert néhány pillanat múlva belépett egy idős hölgy, aki mögött egy inas becsukta az ajtót. Magas, sovány és erős termetű volt, férfias mozdulatokkal és olyan hanggal, melyről Lázár rögtön tudta, hogy nem énekelhette azt a bájos dalt. Boldog volt, mert csaknem megrémült már annál a gondolatnál, hogy e vén, csunya és ellenszenves nő azonos lehetne az ő láthatatlan énekesnőjével.

A hölgy nem engedett neki sok időt a gondolkodásra, hanem spanyolosan ejtven ki a szavakat, így szólt:

— Foglaljon helyet, tisztelendő ur. Ön beszélni kíván velem és...

— Bocsánat, aszonyom — szakította őt félbe Lázár és azzal az egyszerű kellemmel hajtotta meg magát, mely a természet gyermekeinél gyakran található — én Sartilly kisasszonnyal óhajtanék beszélni.

Az öreg grófnő jól megnézte a különös látogatót, aztán így szólt:

— Jól van, urám, értesitem fogom hurogam!

Szegény Lázár, nem is sejtette, hogy megsértette az öreg hölgyet. Magára maradt az ódon csarnokban és kezét reszketve kulcsolódott imába. Fülében zugást érzett és a tárgyak táncra kerekedtek szeméi előtt. Soha életében nem volt még ennyire felindulva s már azt hitte, hogy el fog ájulni, mielőtt meglátja a kastély urnőjét.

Kivülről léptek hallatszottak és Lázár összeszedte magát. Hirtelen kitárult az ajtó, helyet adva valami fehérnek, légiesnek, ami beléptekor üdéséget hozott magával.

— Velem akar beszélni, kedves tisztelendő ur? Itt vagyok! Foglaljon helyet. Boldognak érzem magamat, ha valamiben szolgálataira lehetek.

Lázár felsóhajtott, ajkai elsápadtak és nem volt képes csak egyetlen szót is ki ejteni.

Ráismert a hangra.

Folyt. köv.

6873/1921. ikt. szám.

Hirdetmény.

Közhírré teszi az előjáróság, hogy mindazok a földtulajdonosok akik a mezőgazdasági munkálatokkal foglalkozó munkások pálinka szükségletének biztosítása céljából engedélyezett szeszből részesülni akarnak, ebbeli igényüket sürgősen, legkésőbb június hó 15-ig a község háza nagytanácsstermében annál inkább bejelentésük, mert a későbbi igényléseket az előjáróság nem veheti figyelembe. Tájékoztatásul közöljük, hogy a szesz kiutalásánál katasztrális holdanként egy deciliter szesz vétetik alapul. A szesz árában a jegyzés alkalmával literenként 138 korona fizetendő, a szállítás és egyéb költségek a szesz megérkezésekor lesznek utánfizetendők. Szarvas, 1921. évi június hó 7-én.

Biki s. k.
jegyző.

Pribelazky s. k.
bíró

Hirdetmény.

Felszólítom a járás területén tartózkodó magánszemélyeket, hogy a hadsereg feloszlása alkalmával esetleg birtokukban maradt halott anyakönyveket, elesett vagy elhalt katonákról szóló hivatalos jegyzőkönyveket, a járási Főszolgabírói Statisztikai hivatalának mielőbb, de legkésőbb f. hó 15-ig adják le.

Szarvasi Főszolgabírói
Statisztikai hivatala.

Hirdetmény.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a kőrishogárért kilogrammonként nyersen 100, szárazon 150 koronát fizetek. Beváltási hely az Ipartestület helyiségében RAKSA JÁNOS-nál.

1—3

Lisztbarmat ellen

szőlőkénporozáshoz és dinnye permetezéshez békebeli valódi **OLASZ KÉN** kilogrammonként beszerezhető itt helyben I. ker. Gróf Csáky-u. 53.

Értesítés.

Értesitem a csizmadia iparosokat, hogy a f. évi június hó 19-én tartandó szarvasi vásáron csakis azok árulhatnak, akik iparigazolványt elő tudnak mutatni.

Szarvas, 1921. június 7-én.

1—2

A csizmadia szakosztály elnöksége.

Darida Samu és György

koosgyártók

SZARVASON, Deák Ferenc-u. 434.

Elvállalunk mindennemű igás kocsik, szekerek készítését és javítását, ugyisint minden néven nevezendő féderes kocsik (hintók) készítését, átalakítását és javítását pontos kivitelben mérsékelt árért.

9—13

Eladó

III. ker. 283. szám alatt egy teljesen jókarban levő kontrafékes, szabadonfutó **kerékpár**. Esetleg buzáért is elcserélendő.

1—2

RÓMER PÁL
asztalos és temetkezési vállalkozó

SZARVAS.
I. ker. Deák Ferenc-utca 87 sz.

Andrássy Dezse és Társa

építészeti vállalati és szállítási irodája
SZARVAS, I. KERÜLET 144. SZÁM.

VÁLLAL: épülettervezést és felépítést, háztartározást, épület átalakításokat, gyár és raktár építkezéseket.

SZÁLLIT: meszet, cementet, homokot, téglát, burkolólapokat, kavicsot, kátránypapírt, gipszet, épületfát, palát, fedélcserépet, tűzifát és szenet. Házat, telket keres vevői részére.

4—13

F e h e r K e r e s z t d r o g e r i a

NAGYTRAFIK MELLETT, BELICEY-UTON.

Kaphatók a törvény által tartani engedélyezett összes gyógyárak, sebészeti kötözőszerek, gummiárak, az összes létező piperecikkek, szappanok és illatszerek, Diana, Yes, Najád, stb. arc krémek, mindennemű háztartási cikkek, sósborszeszek, kékitő, ruhafesték, keféárak, fésűk, borotvák, önműködő borotvapengék, öngyújtók és öngyújtókövek, kakaó, tea és csokoládé, rum likőr, cognac és gyomorszeszek.

A nyári gazdasági Cséplőgéptulajdonosoknak idényre ajánlia

a drogéria a n. é. gazdaság közönség figyelmébe a kiváló „KURTIN“ barmfivész elleni szert, Bánáti állattápport, azonkívül Lysoform, sósav, karbolsav, kreolin, és benzint minden mennyiségben. 1—12

ajánlatos a miniszteri rendeletnek megfelelő cséplőgépekhez szükséges mentőszekrényt mielőbb beszerezni, vagy ha az már meg van, azok tartalmát megfelelően kiegészíteni.

Tekintve, hogy a drogéria *újonnan* *lett berendezve*, természetes, hogy az elárulás is az olcsóság hullámjében történik.